

DIARI DE SESSIONS DE LA
**COMISSIÓ DE TURISME, COMERÇ, TREBALL,
CULTURA I ESPORTS**
DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL. PM. 352-1992

Fq.Con.núm. 33/27

XI legislatura

Any 2024

Núm. 31

Presidència
del Sr. Jordi López i Ravanals

Sessió celebrada dia 24 d'octubre de 2024

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

PROPOSICIONS NO DE LLEI:

1) **RGE núm. 12512/24**, presentada pel Grup Parlamentari VOX, relativa a la millora dels controls de seguretat alimentària en els restaurants de les Illes Balears. [356](#)

2) **RGE núm. 13830/24**, presentada pel Grup Parlamentari Mixt, relativa a la situació del català a les Illes Balears segons el darrer informe d'avaluació del Comitè d'experts de la Carta Europea de Llengües Regionals i Minoritàries del Consell d'Europa. [360](#)

EL SR. PRESIDENT:

Bon dia, senyors i senyores diputats. Començarem la sessió d'avui. En primer lloc, els demanaria si es produeixen substitucions. Grup Popular.?

LA SRA. CURTO I ALEMANY:

Sí, president, Anabel Curto substitueix Jacobo Varela.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies. Partit Socialista? Hi són tots, MÉS per Mallorca tal... i Mixt també. Perfecte.

Passam a l'únic punt de l'ordre del dia d'avui, que consisteix en el debat de les proposicions no de llei RGE núm. 12512 i 13830/24.

1) Proposició no de llei RGE núm. 12512/24, presentada pel Grup Parlamentari VOX, relativa a la millora dels controls de seguretat alimentària en els restaurants de les Illes Balears.

En primer lloc debatrem la Proposició no de llei RGE núm. 12512/24, presentada pel Grup Parlamentari VOX, relativa a la millora dels controls de seguretat alimentària en els restaurants de les Illes Balears. Per a la seva defensa, per part del Grup Parlamentari VOX, té la paraula la Sra. Verdú, per un temps de cinc minuts. Moltes gràcies, Sra. Verdú.

LA SRA. VERDÚ I TORRES:

Gràcies, president, bon dia a tothom. Aquesta primera intervenció serà bastant ràpida perquè crec que, si s'han llegit la proposta, és una proposta molt senzilla. Presentam aquesta proposta per garantir la seguretat alimentària en els restaurants de les nostres illes, un tema fonamental tant per als residents com per als turistes que ens visiten cada any.

El sector de la restauració és una part essencial de l'experiència turística a Balears, i la seguretat alimentària ha d'estar al centre de les nostres prioritats per protegir la salut dels nostres ciutadans i també dels nostres visitants. I, encara que comptam amb normatives que regulen la seguretat alimentària, hem de reforçar el control i les inspeccions, especialment en aquells establiments que han demostrat tenir deficiències i que han rebut reiterades denúncies.

Volem protegir la reputació de Balears com a destinació turística segura i per això necessitam garantir que l'oferta gastronòmica compleixi els estàndards més elevats d'higiene i de seguretat alimentària.

Cada any, sobretot a l'estiu, sentim notícies d'intoxicacions alimentàries, problemes de gastroenteritis, salmonel·losi i altres qüestions relacionades amb el consum d'aliments a establiments públics.

La nostra proposta inclou una sèrie de mesures concretes, entre elles, la realització de revisions periòdiques als restaurants, la introducció de programes de formació

obligatòria en seguretat alimentària per als treballadors del sector, la conscienciació sobre la importància del compliment de les normatives i incentius als establiments que mantinguin elevats estàndards mitjançant certificacions de qualitat.

I aquesta seria la meua primera intervenció. Esperaré a la segona per respondre la resta de portaveus.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Verdú. El Grup Parlamentari Socialista ha presentat les esmenes RGE núm. 14660, 14661 i 14662/24. Per a la seva defensa té la paraula, per un temps de cinc minuts, la Sra. Riudavets. Moltes gràcies.

LA SRA. RIUDAVETS I SUÁREZ:

Moltes gràcies, president. Gràcies per la proposta. La seguretat i la salut dels ciutadans i visitants de les Illes Balears és una prioritat. Durant els nostres vuit anys de govern vàrem implantar mesures efectives en matèria de seguretat alimentària i treballàrem conjuntament tant amb el sector empresarial com amb els organismes de salut pública. Aquesta col·laboració va permetre la implantació de plans d'inspecció rigorosos i polítiques preventives per garantir la innocuïtat dels aliments i millorar la qualitat del servei a les Illes Balears.

És cert que hi ha molta feina per fer. Actualment les dades també són preocupants: un 74% dels establiments inspeccionats a Mallorca el 2023 presentaven riscos per a la salut, i un 15% tenien deficiències greus. Moltes d'aquestes inspeccions són una continuació d'aquelles polítiques que vàrem impulsar durant el nostre mandat. Sempre vàrem tenir com a objectiu establir una cultura sòlida de seguretat alimentària que va permetre prevenir brots alimentaris i garantir la formació dels treballadors en bones pràctiques higièniques. Pensam que aquest ha de continuar sent el camí, que segur que ho és.

Consideram que la seguretat alimentària no ha de ser utilitzada com a una eina per protegir la imatge turística. Sé que després he comentat que també és una qüestió de residents, però en l'exposició de motius no quedava tan clar. La seguretat alimentària és un dret fonamental de tots els ciutadans i cal garantir que tant residents com turistes estiguin igualment protegits. Per açò, volem centrar el debat en la política en la salut pública en general, no només a la part que afecta la reputació turística.

De fet, la pressió turística és un dels factors clau que influeix en l'augment de les deficiències en els establiments de restauració.

“Les cuines de l'arxipèlag estan dissenyades per a una capacitat limitada, però a l'estiu el nombre de comensals es pot multiplicar per cinc o sis”, això són paraules de la cap del Servei de Seguretat Alimentària, que també opina que els establiments no estan preparats per suportar aquesta quantitat de clients, fet que fa més freqüents les males pràctiques. A més, actualment només es fa una inspecció cada sis anys de mitjana

als restaurants, molt per sota dels estàndards europeus que en recomanen una cada devuit mesos.

En aquest sentit, nosaltres hem presentat diverses esmenes: una al punt 2, la 14660, que, a part d'incloure la formació dels treballadors, com proposa la Sra. Verdú, nosaltres volem reforçar i ampliar els programes de formació que ja existeixen i assegurar que siguin més accessibles i continuats. A més, consideram fonamental posar èmfasi en la manipulació adequada dels aliments i la gestió dels sistemes d'autocontrol que ja es varen posar en marxa.

Al punt 4 hem fet l'esmena 14661. La proposta de VOX suggereix incentivar els establiments mitjançant certificacions de qualitat; nosaltres proposam una esmena perquè el compliment de la normativa no pot ser objecte d'incentius, és una obligació legal, no una qüestió premiable. En lloc d'açò, proposam campanyes de conscienciació i reconèixer aquells establiments que compleixen rigorosament els estàndards d'higiene.

I hem afegit un nou punt amb l'esmena 14662, que es pot relacionar amb el punt 1 d'ampliar les revisions periòdiques, però, per ampliar les revisions periòdiques, pensam que és necessari augmentar el nombre d'inspectors. És preocupant perquè també..., crec que ho comentava la cap de servei, que el nombre d'inspectors és baix i no es pot garantir un control regular i eficient dels establiments.

I res més. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Riudavets. El Grup Parlamentari Popular ha presentat les esmenes RGE núm. [14666](#), [14667](#) i [14668/24](#). Per a la seva defensa té la paraula, per un temps de cinc minuts, la Sra. Cabrera. Moltes gràcies, Sra. Cabrera.

LA SRA. CABRERA I ROSELLÓ:

Gràcies, Sr. President. Bon dia, senyores diputades i senyors diputats. Bé, des del Grup Parlamentari Popular valoram molt positivament aquesta iniciativa i compartim aquesta afirmació que, efectivament, la gastronomia és un gran atractiu tant per als turistes com també per a els residents.

De fet, vull recordar que, en aquesta línia, el Govern ha volgut unir en aquesta conselleria -en som testimonis en aquesta comissió-, Turisme, Cultura i Esports, precisament per desestacionalitzar, combatre els pics de la temporada alta i equilibrar una temporada turística més llarga, que també contribueix a açò que ara es parlava de la intensificació que hi ha de servei als establiments.

També compartim, sobretot, la preocupació pels casos d'intoxicacions que es produeixen, que, sense dubte, en primera instància, són molt importants, pel que genera de problemes en la salut de les persones i -com bé diu la Sra. Verdú- per la imatge que es transmetre de la nostra destinació turística, més que res perquè a Balears un dels actius importants és que som una destinació segura i som una destinació segura en tots els sentits. I la reputació turística creim que forma part d'aquesta

voluntat de créixer en valor i no en quantitat, per tant, en primera instància, la preocupació per la salut i, en segona instància, la preocupació per la nostra reputació.

Nosaltres hem presentat unes esmenes als punts... al punt 1 concretament, aquesta iniciativa parla de restaurants, nosaltres proposam canviar aquesta denominació de "restaurants" per "establiments que dispensen menjar i beures que estan oberts al públic en general", perquè entenem que açò engloba tota aquesta oferta de què parlam i que és susceptible de tenir en qualsevol moment un problema de salut pública, no únicament restaurants. Per tant, proposam modificar "restaurants" per, en aquest punt, aquesta frase.

En segon lloc, amb l'esmena al punt 2 proposam canviar "introduir de manera obligatòria" per "potenciar" en línia amb el punt 3 que proposa la iniciativa de campanyes de conscienciació... Correcte...

Al punt 3 nosaltres consideram... ens sumam íntegrament en el redactat.

Quant al punt 4, també hem presentat una altra esmena que... insistim a canviar la paraula "restaurant" per aquesta frase que pretén recollir tots els establiments que ofereixen menjars i beures al públic en general.

I també proposam una modificació que parla de "mantenir elevats estàndards d'higiene i seguretat alimentària", no necessàriament a través de certificacions de qualitat, sinó a través del compliment de la normativa, com és normal i, a més a més, si escau, adherir-se a certificacions de qualitat... de les que siguin, no?

Per tant, nosaltres insistim en la importància d'aquesta iniciativa, amb la responsabilitat que creim que tenim tots en aquest sentit. I hi votarem favorablement, com hem parlat, si se'ns accepten les esmenes.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Cabrera. Ara passam al torn de fixació de posicions. Pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca té la paraula, per un temps de cinc minuts, el Sr. Apesteguia. Moltes gràcies, Sr. Apesteguia.

EL SR. APESTEGUIA I RIPOLL:

Moltes gràcies, Sr. President. Realment, la situació, segons les dades de la Conselleria de Salut, són preocupants, no només perquè s'han produït aquestes inspeccions que han donat aquests resultats del 74% dels establiments amb elements que suposen risc per a la salut o procediments inadequats que suposen un risc per a la salut i un 15% on s'han detectat deficiències greus, sinó que, precisament,... a un dels territoris del nostre país, en aquest cas a les Pitiüses, les dades són especialment alarmants. És a dir, a les Pitiüses el 97% dels establiments tenen procediments inadequats que poden suposar un risc per a la salut, el 25% tenen deficiències greus

detectades, però és que zero establiments tenen les condicions òptimes. Per tant, la situació és realment preocupant.

De fet, durant els set primers mesos de 2024 hi ha hagut 17 brots, 143 persones afectades amb diarrea, vòmits, nàusees o dolors abdominals, que suposen una més que tot el 2023. Per tant, és una dinàmica creixent.

Com ja ha dit també la Sra. Riudavets, que era una cosa a la qual jo volia posar èmfasi perquè en l'exposició de motius, no així a l'explicació que ha donat la Sra. Verdú, pareixia que es posava especial atenció a la qüestió turística, evidentment afecta qualsevol client, sigui turista o no, i fins i tot va més enllà del mateix establiment entès com un local on es dispensen menjars i begudes, sinó també d'aquelles empreses que es dediquen, per exemple, a donar serveis als menjadors de les escoles.

Així, per exemple, la principal intoxicació alimentària la vàrem tenir durant el 2024, que ha suposat un procés sancionador va ser a quatre col·legis de Palma. En aquest cas, que es varen produir al desembre de 2023 i es varen sancionar i es va procedir a la sanció a l'empresa que s'encarregava del menjador, i que va afectar 149 infants i 5 professors. Per tant, evidentment, va molt més enllà del turisme, sinó que afecta qualsevol persona de les Illes Balears i en qualsevol dels àmbits i, per exemple, també a aquelles que són més... més vulnerables, com poden ser els infants o també podrien ser persones en residències o en centres de dia on també hi hagi una empresa que s'encarregui de portar-hi el càtering.

De totes maneres, hem de posar en valor la feina de la Inspecció actual. Així, a Mallorca, que són les dades de les quals puc disposar ara mateix, es varen produir 1.492 inspeccions durant 2023, la qual cosa va suposar inspeccionar el 13,5% del sector. Això és clarament insuficient, perquè pràcticament necessitaríem de 8 anys per cobrir el cent per cent dels establiments. I per això vull donar especial suport a l'esmena d'addició que ha proposat el Partit Socialista de reforçar la plantilla d'inspectors, és a dir, si els inspectors actuals, els quals jo estic segur que fan la seva feina amb el millor ànim possible, necessiten 8 anys per fer repassar tots els establiments, clarament, necessitam més inspectors. De totes maneres la seva feina va acabar amb 166 sancions, la màxima de 19.122 euros i la mínima de 480, amb una mitjana de 2.471 euros, que és una quantitat considerable.

Per tant, dit tot això, nosaltres consideram que les esmenes presentades tant pel Partit Popular com el Partit Socialista milloren el text. En el primer cas, la del Partit Popular ens sembla bé, a la segona ens sembla més adient la del Partit Socialista, i també ens hi adherim, i també a l'esmena d'addició. Sí he de dir que nosaltres no donarem, en cap cas, independentment de si s'accepten o no les esmenes al punt 4, perquè creiem que el compliment de la normativa i, especialment en matèria d'higiene i de seguretat, no ha de ser objecte ni de reconeixement, a través d'un certificat, ni tampoc, a diferència del que ha proposat el Partit Socialista, a través d'un distintiu oficial. La normativa s'acompleix i, si no, se sanciona i es tanca, pus; és a dir, un establiment que no compleixi la normativa no ha d'estar obert, no ha de tenir cap distintiu, i aquest és el nostre.

La resta de punts entenem, a més, que la proposició no de llei en aquest cas és adient, com ja he explicat i que aporta en positiu al debat, i que les esmenes precisament presentades també l'enriqueixen, per tant, hi donarem suport en cas que s'acceptin.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Apesteguia. Ara, pel Grup Parlamentari Mixt, té la paraula, per un temps de cinc minuts, el Sr. Castells. Moltes gràcies, Sr. Castells.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Gràcies a vostè, Sr. President. I gràcies, Sra. Verdú, també per aquesta proposició no de llei que crec que afronta o confronta un problema realment rellevant, i les dades que vostè exposa a l'exposició de motius l'avalen. Ara, el Sr. Apesteguia ens en donava d'altres que també el reforcen i, per tant, crec que estam davant d'un problema greu i, per tant, trob que la iniciativa és important.

Quan la vaig llegir, vaig pensar: supòs que moltes d'aquestes coses ja es deuen fer, de fet, d'alguna manera la Sra. Riudavets, a la seva exposició ja ho ha vingut a explicar, algunes de les seves esmenes ja van en la seva línia, de fet, alguna esmena del Partit Popular també, quan diu "potenciar", donant per fet que hi ha coses que ja es fan. Per tant, d'alguna manera, valoram la bona intenció i, sense menystenir en absolut, tant de bo fóssim capaços de trobar realment mesures per canviar aquesta tendència a modificar aquesta situació.

En aquest sentit, he trobat molt adequat el tema de trobar mesures concretes, l'esmena d'addició del Partit Socialista que és per reforçar la inspecció, al final, les mesures que es proposen aquí, millorar la formació, fer campanyes de conscienciació, donar distintius, bé, poden tenir un efecte, però, al final, realment ens trobam davant d'un problema de salut pública i un problema de policia administrativa en què, realment, la manera de solucionar-ho és reforçar la inspecció. Per tant, crec que aquest punt era necessari posar-lo.

El altres, com deia, per exemple, la formació és el que he comentat, tant PSOE com PP han presentat esmenes per donar a entendre que això ja es fa.

I després, el tema dels distintius, a banda de compartir la valoració que ha fet ara el Sr. Apesteguia, també li he de dir que sóc una mica escèptic en això dels distintius, perquè al final havent-n'hi tants, de qualitat, de normes ISO, ecològic, de producte de proximitat, etc., que, al final, realment acab tenint els meus dubtes que alguns d'aquests distintius realment siguin rellevants en el mercat i tinguin una importància decisiva perquè els clients òptim per uns establiments o uns altres. Crec que en aquest tema hem d'anar, si de cas, bé, una mica també el que deia el Sr. Apesteguia, escolti, vostè ha superat la inspecció i, per tant, aquest és el distintiu de qualitat que dona l'administració, que supera les normes, amb la dada que ell ens donava, que el 0% dels locals inspeccionats estan en condicions òptimes, la qual cosa, doncs, és realment preocupant.

Per tot això, valor molt positivament les esmenes, crec que totes les esmenes del PSOE que van en la línia de dir “reforçar i ampliar” i no “posar en marxa”, perquè són coses que ja estan en marxa, o el PP diu “potenciar”, perquè són coses que ja estan en marxa, em sembla que milloren la proposició.

L'orientació de les esmenes que ens ha presentat la Sra. Cabrera, d'obrir el ventall, no només a restaurants, sinó a tot tipus d'establiments que es dediquen a preparar menjar, el cas dels menjadors escolars, que ens ha comentat el Sr. Apesteguia, doncs seria un exemple molt clar, que aquestes mesures no s'han de restringir únicament i exclusivament als restaurants.

I, finalment, les esmenes d'addició per potenciar la inspecció, són esmenes que creiem que enriqueixen o que milloren la proposició no de llei i, per tant, creiem que estaria molt bé que les acceptés.

Això és tot. Gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Castells. La Sra. Verdú voldrà suspensió o podem continuar?

LA SRA. VERDÚ I TORRES:

Necessitaria un minut només per comentar una cosa a la Sra. Cabrera.

EL SR. PRESIDENT:

Fem la suspensió i vostè ja ens informa quan vulgui continuar. Gràcies.

(Pausa)

LA SRA. VERDÚ I TORRES:

Sr. President, jo ja estic.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Verdú. En aquest cas, pertoca la intervenció del grup proposant per fixar la posició i assenyalar si accepta les esmenes, per un temps de cinc minuts. Moltes gràcies, Sra. Verdú.

LA SRA. VERDÚ I TORRES:

Gràcies, Sr. President. Bé, pel que fa a les esmenes presentades pel Partit Popular, hem decidit acceptar-les. La modificació que proposa al punt número 1, que especifica que les revisions periòdiques siguin obligatòries a tots els establiments que dispensin menjar i begudes, creiem que estableix un marc més ampli per a les inspeccions, de manera que l'acceptarem.

Però sí que volíem dir que, quant a les esmenes del PSOE, no les acceptarem, però aquesta del punt número 2, on posa “amb especial atenció a les bones pràctiques en la manipulació d'aliments i la gestió de sistemes d'autocontrol”, aquesta frase

l'afegiríem a l'esmena del Partit Popular, i quedaria: “El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de les Illes Balears a establir revisions periòdiques obligatòries als establiments que dispensin menjar i begudes, oberts al públic en, general, especialment en aquells historials de deficiències de seguretat alimentària, amb especial atenció a les bones pràctiques, a la manipulació d'aliments i la gestió dels sistemes d'autocontrol.” És a dir, afegiríem part de la seva esmena...

(Se sent una veu de fons inintel·ligible)

... -perdoni, sí-, sí, potenciar..., quedaria, tal com ha dit el..., sí, bé, és l'esmena del Partit Popular afegint-li la frase final “amb especial atenció a les bones pràctiques en la manipulació d'aliments i la gestió dels...”, sí, és a dir, faríem un *remix*: el punt número 1 de VOX es llevaria, perdó, no, aquest és el punt número 1. D'acord, bé, igual m'he embullat jo, aquí -perdona, perdona, perdona-, és l'esmena, sí, al punt 1 s'accepta l'esmena del Partit Popular, que és la 14666; al punt 2 s'accepta l'esmena 14667 del Partit Popular i se li afegeix la darrera frase “amb especial atenció a les bones pràctiques en la manipulació d'aliments i la gestió del sistema d'autocontrol”.

Quant a la modificació proposada al punt 4 de l'esmena del Partit Popular, que també l'acceptaríem, s'accepta perquè fa referència al punt 1 i a l'àmbit d'aplicació que va més enllà dels restaurants. Creiem que aquest punt és important, ja que fer servir també certificacions de qualitat amb finalitats promocionals incentiva no només a complir la normativa, que ja sabem que la normativa s'ha de complir, sinó que dona una oportunitat als restaurants de destacar davant la competència, que creiem que també sempre això és bo.

I pel que fa a les esmenes del Partit Socialista, agraïm la seva voluntat, però ja li he dit que no les acceptarem, però sí que acceptarem la frase aquesta que hem inclòs.

I bé, el darrer punt no l'acceptam tampoc. En definitiva, creiem que cuidar el nostre objectiu és que les inspeccions siguin més eficaces i que es facin de manera més rigorosa, especialment en aquells establiments que han demostrat deficiències en el passat.

I això seria tot, moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Verdú. Bé, en aquest cas entenem que es demana votació separada.

EL SR. APESTEGUIA I RIPOLL:

MÉS per Mallorca demana vot separat del punt 4.

EL SR. PRESIDENT:

D'acord. És a dir, per una banda farem 1, 2 i 3, tenint en compte que ha retirat VOX el punt 2 i ha agafat l'esmena del Partit Popular i hi ha dit la frase del PSOE. Està tot clar? I el punt 4 el votarem a part. Estam tots d'acord?. Bé, idè moltes gràcies.

Acabat el debat, passam a votar la Proposició no de llei RGE núm. 12512, ...

EL SR. APESTEGUIA I RIPOLL:

Perdoni, president, voldríem votar per separat el 3 i el 4.

EL SR. PRESIDENT:

D'acord. Aleshores, repetim: punts 1 i 2, per una banda, punt 3, per una altra banda, i punt 4, per una altra banda. D'acord?

Bé, tornam a començar. Acabat el debat, passam a votar la Proposició no de llei RGE núm. 12512/24, votarem el punt 1 i el punt 2.

Queden aprovats per 12 vots a favor i 1 en contra. Moltes gràcies.

Passam a votar el punt 3 de la PNL RGE núm. 12512/24.

Queda aprovat per 11 vots a favor, 1 en contra i 1 abstenció.

I ara, passarem a votar el punt 4 de la PNL RGE núm. 12512/24, amb l'esmena incorporada.

Queda aprovat per 7 vots a favor i 6 en contra.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Perdoni, Sr. President, és que volia demanar trenta segons per explicar el vot. Em sembla que en cas de canvi del vot que havia anunciat voldria explicar els motius ...

EL SR. PRESIDENT:

Vostè, com que aquí som un ...

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

No, és que m'he quedat tan absolutament al·lucinat que la Sra. Verdú no acceptés l'esmena d'addició del PSOE, que és l'única solució real al problema que planteja la PNL, que és augmentar la inspecció, que, em sap greu, Sra. Verdú, però m'ha fet veure que, realment, aquesta proposició no de llei és un placebo, és a dir, no es dona suport a l'única mesura que realment ataca aquest problema, que jo li reconec que és súper rellevant.

Per això he canviat el vot i hi he votat en contra. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, queda aclarit, i com que som una comissió que optam per la transparència, aquí tothom té la possibilitat, a un moment donat, de ...

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Disculpi, Sr. President, però és que el Reglament recull la possibilitat de demanar un torn per..., jo li agraeixo la seva flexibilitat, ...

EL SR. PRESIDENT:

Sí, sí, jo, de totes maneres, li he de dir que si no el recollís em seria igual, jo li ho donaria, perquè aquí vostè ha volgut fer una expressió i ja està.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Moltes gràcies.

2) Proposició no de llei RGE núm. 13830/24, presentada pel Grup Parlamentari Mixt, relativa a la situació del català a les Illes Balears segons el darrer informe d'avaluació del Comitè d'experts de la Carta Europea de Llengües Regionals i Minoritàries del Consell d'Europa.

EL SR. PRESIDENT:

A continuació passam al debat de la Proposició no de llei RGE núm. 12512/24, relativa a la millora i control de la seguretat alimentària en els restaurants de les Illes Balears..., però, a continuació passam al debat de la Proposició no de llei RGE núm. 13830/24, presentada pel Grup Parlamentari Mixt, relativa a la situació del català a les Illes Balears segons el darrer informe d'avaluació del Comitè d'experts de la Carta Europea de Llengües Regionals i Minoritàries del Consell d'Europa. Per la seva defensa, per part del Grup Parlamentari Mixt, té la paraula el Sr. Castells per un temps de cinc minuts. Moltes gràcies, Sr. Castells.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Gràcies a vostè, Sr. President. Els explicaré que aquesta proposició no de llei la vàrem presentar després de conèixer l'informe d'avaluació del Comitè d'Experts de la Carta Europea de les Llengües Regionals i Minoritàries del Consell d'Europa, en què s'alerta expressament sobre l'empitjorament de la situació del català a les Illes Balears.

A la carta aquesta, que es va ratificar, com vostès saben, el 2001 Espanya es comprometia a protegir i fomentar les llengües regionals i minoritàries en els àmbits de l'educació, la justícia, l'administració, els serveis públics, els mitjans de comunicació, la cultura, la vida econòmica i social i els intercanvis transfrontereres. Doncs bé, al cap de vint i tants anys d'haver signat aquesta carta, es fa un informe on s'alerta expressament sobre el risc que està corrent en aquests moments la supervivència de la llengua catalana a les Illes Balears. Concretament, es posa de relleu la situació incontestable de substitució lingüística, ja que en quinze anys el català ha perdut el 10% dels parlants i només el 30,6% dels joves entre 15 i 24 anys fan servir la llengua catalana en l'àmbit escolar.

Hi ha molts motius que expliquen aquesta situació tan preocupant. A l'exposició de motius citam que la Plataforma per la Llengua assenyala com a causes: un entorn comunicatiu altament castellanitzat, la deixadesa de l'administració pel que fa a la promoció de la nostra llengua, la manca de consciència

lingüística dels parlants, i jo hi afegiria també un element que aquí no hi és, que evidentment es dona, que és que l'altíssima taxa d'immigració de les nostres illes impedeix fer una acollida lingüística adequada i, per tant, també una integració dels nouvinguts a la nostra llengua i la nostra cultura. Tot això multiplica els efectes de les altres causes que assenyalava -com deia- la Plataforma per la Llengua.

Tota aquesta situació va en contra d'un principi que és un principi cardinal en la defensa i en la promoció de les llengües minoritàries, que és el principi de no regressió. És a dir, si parlem del concepte de llengües regionals, llengües minoritàries, és perquè hi ha llengües que han estat minoritzades, per tant, des que hi ha consciència d'aquesta problemàtica, s'insta els governs, a les administracions que facin mesures per fer progressar aquestes llengües. I en el cas del català a les Illes Balears ens trobem amb una situació inversa, que hi ha una regressió, no? Per tant, és urgent que es prenguin mesures perquè aquesta regressió no acabi sent fatal, és a dir, no acabi entrant en una situació de no retorn.

I per açò hem fet una proposta de 8 punts, que ja coment que hi ha un error, que és que el punt 7 ha saltat, per tant, són 8 punts en total, on demanam accions en diferents direccions, per exemple, en el cas de la Universitat de les Illes Balears, a assegurar la docència en català en totes les assignatures. Totes les propostes estan basades en el principi que els ciutadans tenim dret que l'administració s'adrexi a nosaltres en la llengua oficial de la nostra elecció. Evidentment, aquí ens centrem en el català per què?, perquè el català és la llengua que està en perill de regressió; per tant, ens centram en el català, però està basat en aquest principi, que ens sembla que és indiscutible i que dubt que, bé, ... o seria desitjable que en aquesta comissió ningú no posés en dubte, del dret dels ciutadans de les Illes Balears a ser atesos en qualsevol servei públic en la llengua catalana de la nostra elecció.

Com deia el primer punt es refereix a la Universitat de les Illes Balears, que ha entrat en els darrers anys en una deriva preocupant quant a la presència del català en l'oferta docent; al Sistema de Salut, a tots aquells serveis que es liciten en concessió o en concert, posant com a condició que tots aquests concessionaris o empreses concertades garanteixin també l'atenció en català; també de cara a l'Estat, mitjançar, garantir les mesures adequades perquè els catalanoparlants puguin emprar el català també a les dependències de l'Estat. En el punt 5, doncs, concretament a l'administració de justícia. En el punt 6, que l'Estat també s'impliqui en la disponibilitat a les Illes Balears de programes de ràdio i televisió en llengua catalana, no n'hi ha prou amb l'esforç que fem des de la comunitat autònoma. També, evidentment, que aquest esforç es tradueixi a les plataformes internacionals d'*streaming*, que és per on circulen avui en dia gran part dels continguts audiovisuals que es consumeixen, en general, però especialment pels joves. I, per acabar, evidentment, que l'Estat faci efectiu el dret dels ciutadans a ser atesos en la llengua oficial de la seva preferència davant l'administració.

Tots aquests elements, inicialment és una mica xocant per a mi que això vagi a la Comissió de Turisme, evidentment, és perquè aquesta comissió, vostès ho celebren, (...) sempre que turisme, cultura, esport estan tots junts, no?, bé, a veure si això

serveix també, perquè ja que parlen tant que som un destí segur, que som un destí fantàstic, entendre també que la llengua i la cultura formen part d'aquesta oferta que nosaltres fem a tots aquells que ens visiten i tant de bo això serveixi també perquè estiguin sensibilitzats per votar a favor d'aquesta proposició no de llei.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Castells. Ara, pel Grup Parlamentari Socialista, que ha presentat les esmenes RGE núm. [14650 i 14651/24](#), per a la seva defensa, té la paraula durant cinc minuts el Sr. Pitaluga. Moltes gràcies, Sr. Pitaluga.

EL SR. PITALUGA I IVORRA:

Gràcies, Sr. President. Bon dia a tothom. Bé, primer de tot, des del Grup Socialista volem agrair aquesta iniciativa a MÉS per Menorca. Coincidim plenament en la necessitat de millorar la situació del català a les Illes i sí, és molt necessari, tal i com afirma el informe d'avaluació del Comitè d'Experts de la Carta Europea de les Llengües Regionals o Minoritàries del Consell d'Europa, fer més esforços per complir amb les obligacions que el Tractat imposa a Espanya. I a més, ara és un bon moment per fer-ho, ja que tenim un govern espanyol que aposta per una mirada més federal del nostre país i que promou el respecte i l'ús de les altres llengües cooficials de l'Estat.

El seu ús habitual al Congrés dels Diputats ha estat un avanç simbòlic important que transmet a la ciutadania la idea d'una Espanya plural que, hem de reconèixer, hauria d'haver-se materialitzat molt abans.

Aquesta iniciativa de MÉS per Menorca proposa punts relacionats amb la promoció del català a la Universitat de les Illes Balears, la sanitat, l'atenció a la ciutadania, la justícia i l'administració pública de l'Estat, aquestes darreres, competències del Govern espanyol, i hem de dir que donarem suport als diferents punts de la iniciativa.

Hem fet dues esmenes amb l'ànim sobretot de ser realistes i reconèixer també els avenços recents que s'han produït en aquests temes -Universitat i Justícia-, tot i que encara queda un llarg camí per tal d'assolir una normalització completa del català en aquests àmbits.

El punt 1 diu: El Parlament de les Illes Balears insta la Universitat de les Illes Balears a assegurar la docència en català a totes les assignatures de totes les titulacions oficials que impartits." El nostre sistema universitari és el cinquè amb major participació relativa del professorat estranger i el 2019 partia d'un 32% de docents que impartien únicament les classes en català. El 2023, la Universitat de les Illes Balears va aprovar una normativa d'usos lingüístics en la qual es proposava garantir la transparència i la seguretat lingüística de la llengua de la docència i evitar d'aquesta manera el canvi d'idioma d'impartició de la matèria generalment del català el castellà. A més, es va desenvolupar un programa facilitant cursos de català entre el professorat. L'objectiu de les mesures era arribar al 35% en tres anys i pujar significativament els resultats en

algunes carreres on el català ara és deficitari, com medicina o dret. I, de fet, l'Obra Cultural Balear va felicitar la UIB per aquesta iniciativa.

L'esmena 14650 que hem fet al punt 1 insta el Govern a augmentar progressivament la docència en català de manera generalitzada i en la línia del programa ja iniciat, ja que pensam que partim d'objectius realistes i tenint en compte l'alt volum de professorat estranger que tenim ...

(Remor de veus)

Bé, tal vegada és un problema per a algunes coses, però fa que no tinguem endogàmia per una altra, però també ens aporta ...

(Rialles de l'intervinent)

Bé, el cas és que difícilment podrem assolir ràpidament els objectius de màxims que per suposat, compartim.

Pel que fa referència al punt 5, hem fet una esmena, la 14651, per posar de manifest la passa endavant que fou el programa "La justícia, també en català", un programa que pensam que cal potenciar per tal d'aconseguir superar l'endarreriment de la implantació de la justícia en català. No deixa de ser curiós, a nivell històric, que la justícia fou en el passat el primer àmbit on es va iniciar la castellanització de la nostra societat i que avui dia sigui l'àmbit on més lentament i amb més dificultats es normalitza la nostra llengua.

A les Illes Balears tenim un 47% de població nascuda fora de les Illes. Som la comunitat amb aquest percentatge més alt. Per altra banda, segons dades de l'INE del segon trimestre d'aquest any, la proporció de població estrangera a Eivissa és del 38,5%, i a Formentera del 38,6; a Mallorca representa un 26,2 i a Menorca baixa al 16,1. Amb aquestes dades és molt difícil acollir, tal com s'hauria de fer, tal percentatge de població nouvinguda. I això, unit a les noves tecnologies de la informació, als mitjans de comunicació, les xarxes socials i l'actual massificació turística, condiciona molt el panorama sociolingüístic del nostre territori. Però, precisament per això, són necessaris més polítiques, per tal de millorar la situació del català a les Illes, i per això són necessàries proposicions no de llei com la que avui tractam en aquesta comissió.

Ja per acabar, com afirmava al principi d'aquesta PNL, la substitució lingüística del català pel castellà a les Illes Balears és, desafortunadament, una realitat incontestable i a Eivissa, l'illa que represent, té aquest procés més avançat ara mateix que les altres illes i cal per suposat que hi hagi moltes mesures com les que s'han proposat avui per part del Grup Parlamentari Mixt.

Moltes gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Pitaluga. Ara passam al torn de fixació de posicions i pel Grup Parlamentari VOX, té la paraula, per un temps de cinc minuts, la Sra. Verdú. Moltes gràcies, Sra. Verdú.

LA SRA. VERDÚ I TORRES:

Gràcies, Sr. President. Des de VOX volen deixar clar des del principi que defensam el respecte a les llengües cooficials de la nostra comunitat. Sabem que el català forma part de la identitat cultural de molts de ciutadans de les Illes Balears i entenem el seu valor històric i cultural. Ara bé, és igualment important reforçar amb fermesa la llibertat lingüística de tots els ciutadans i evitar que les polítiques de protecció d'una llengua es transformin en una imposició que limiti els drets dels que escullen expressar-se en castellà.

Jo ja estic cansada de dir-los i recordar, i supòs que també vostès ja estan cansats de sentir-me a mi dir-ho, que el castellà com a llengua oficial de tota Espanya no pot ni ha de ser relegada a cap àmbit de la vida pública. La imposició del català com una llengua exclusiva a l'educació, la sanitat, administració pública o els serveis bàsics va en contra dels principis de llibertat i convivència que han de regir a la nostra societat. I per això votarem en contra de tots els punts d'aquesta PNL i les esmenes que s'han realitzat. Supòs que no, no se sorprenen en absolut aquesta decisió.

Vostès demanen que totes les assignatures de totes les titulacions oficials de la Universitat s'imparteixin en català. I nosaltres creim que imposar el català com a llengua única la docència universitària va en contra també d'aquesta llibertat, del principi d'igualtat, i no podem permetre que el castellà, que és la llengua materna de molts dels nostres joves, sigui marginada en l'àmbit educatiu. És fonamental garantir la llibertat dels estudiants que puguin optar entre una o altra, que triïn estudiar castellà o que triïn estudiar en català. Però això ha de ser de manera voluntària i no imposada. Creim que la imposició d'una sola llengua com a vehicle de ensenyament és una restricció inacceptable i nosaltres no estam gens d'acord en això.

Demanen també que tots els pacients tinguin el dret a ser atesos en català en el Sistema de Salut, i vull ser clara en aquest punt: el votarem en contra, no perquè neguem aquest dret, que sí que el tenen, sinó perquè negam la utilització que fan sempre de la llengua i perquè a la pràctica ja s'ha demostrat que introduir barreres dificulta els serveis sanitaris. Nosaltres creim que la prioritat ha de ser la salut dels ciutadans i no la llengua en què es doni aquesta atenció. I la llengua tampoc no ha de ser una barrera perquè puguin entrar més sanitaris a la nostra sanitat.

Al tercer punt, proposen que totes les licitacions i concessions públiques incloguin com a condició la capacitat dels adjudicataris per atendre en català, i aquesta exigència pot resultar un obstacle per a moltes empreses i professionals. La licitació pública ha d'estar oberta a la participació de tots els que compleixin els requisits tècnics i econòmics, sense que s'introdueixin barreres lingüístiques innecessàries. Això limitaria que qualsevol empresa de la península que no fos València i Catalunya tengués problemes per accedir a contractes públics. La competència s'ha de basar en la qualitat dels serveis i la capacitat tècnica, no en la llengua que tenguin aquests contractes.

Als punts 4 i 5 insten que es garanteixi que els catalanoparlants puguin utilitzar el català a totes les dependències de l'administració estatal i als tribunals, sí, però és castellà també, perquè consideram que el castellà dins l'àmbit de la justícia i l'administració ha de ser la llengua vehicular. A l'administració de justícia i les dependències s'ha de garantir l'ús del castellà com a llengua comuna, perquè no hi ha d'haver cap ciutadà que es pugui veure perjudicat, judicialment sobretot, per no dominar la llengua catalana.

Als punts 6 i 8 ataquen la llibertat d'elecció al consum de mitjans i continguts digitals perquè la seva petició de promoure la presència del català als mitjans de comunicació i a les plataformes el que vol és obligar a aquestes plataformes a doblar i subtítular contingut en català, que generarà costos innecessaris que no responen a una demanda real dels consumidors, perquè els consumidors normalment poden canviar el botonet, triar, canviar de llengua i no ho fan. El foment de la llengua als mitjans ha de ser voluntari i basat en la demanda del públic, no en imposicions que afectin la llibertat dels ciutadans.

I en el seu darrer punt, el 9, al final dels punts 4 i 5 fan referència a l'ús normal de la llengua catalana en l'àmbit administratiu, però l'ús normal, de què o de qui? I els asseguro que els ciutadans de les Balears tenen problemes més importants a resoldre i que el nostre temps de feina s'hauria d'invertir a resoldre problemes d'habitatge, d'immigració, de seguretat, de sanitat i no en contra de la llibertat ciutadana de la llengua.

I vull acabar la meua intervenció deixant clar que VOX defensa la convivència entre les dues llengües. La majoria de parlamentaris de VOX, no vull dir tots, però tots la parlen i jo, principalment la utilitzo bastant, però ho feim des de la llibertat, el respecte mutu i no des de la imposició d'una llengua per damunt de l'altra.

Moltes gràcies, president.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Verdú. Pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, té la paraula el Sr. Apesteguia, per un temps de cinc minuts. Moltes gràcies, Sr. Apesteguia.

EL SR. APESTEGUIA I RIPOLL:

Moltes gràcies, Sr. President. Miri, Sra. Verdú, per mirar de ser molt sintètic, el francès no s'imposa a París, l'anglès no s'imposa a Londres, el francès no s'imposa al Quebec, a Montreal, el castellà no s'imposa a Puerto Rico. Per tant, si vostès, que segurament estan d'acord amb totes aquestes asseveracions, pensen que el català s'imposa a les Illes Balears és que ens apliquen un criteri diferent al que apliquen a la resta de llengües del món i respon, segurament, a una forma d'entendre la seva configuració d'Espanya i de les mateixes Illes Balears.

I mirin, jo els neg la major: la llengua pròpia d'un territori no s'imposa en aquest territori, i és normal que sigui la llengua d'ús habitual per part de les administracions i de la població, i

si no és així és perquè hi influeixen dinàmiques externes als factors lingüístics. Evidentment, les llengües no tenen comportaments diferenciats. El castellà no té un comportament diferenciat per se com a estructura lingüística que el català, que el francès, que l'italià o que qualsevol altra llengua del món.

Són els contextos, els contextos històrics, les dinàmiques demogràfiques, econòmiques, socials, polítiques, les que influeixen -i els ho he dit moltes vegades- que el castellà no minvi el seu ús social a Logronyo i el català minvi el seu ús social a Palma, perquè no es produeix perquè sí, no és un fet espontani, respon a uns contextos.

Per tant, nosaltres seguirem defensant la normalització de la llengua catalana, que és que sigui la llengua d'ús habitual per part de les institucions, dels mitjans de comunicació, del sistema educatiu i del conjunt de la societat, la qual cosa no vol dir que no convisquin dins la societat de les Illes Balears moltíssimes de llengües, que això no sigui un fet enriquidor i que es pugui dotar de tots els drets que siguin necessaris al parlants de les llengües que es considerin necessàries. Una cosa no va per a res deslligada de l'altra.

Mirin, hi ha tres qüestions que... a les quals influeix un procés de reversió de minorització lingüística, la primera és assegurar l'aprenentatge de la llengua, en aquest cas, que ha patit o que pateix un procés de minorització, i ja els he documentat també en unes quantes de les meves intervencions que quan acaben l'educació primària i l'educació secundària obligatòria, el coneixement per part dels alumnes del català respecte del castellà és d'entre 2 i 7 punts inferior. Per tant, el sistema educatiu no serveix perquè els alumnes acabin l'educació infantil i obligatòria amb igual coneixement dels dos idiomes. El català va per darrere.

Pel que fa a la garantia dels drets, que és on vostès solen posar l'accent com a requisit lingüístic que es demana als treballadors públics, perquè als treballadors públics els demanam molts de requisits perquè puguin desenvolupar la seva feina amb qualitat, per garantir els drets dels ciutadans que són els dipositaris dels drets, no ho són els que opten a una plaça de la funció pública. En aquest cas, el requisit lingüístic és una garantia dels drets lingüístics dels ciutadans d'emprar, en el nostre cas, qualsevol de les dues llengües oficials o de les tres si en tenguéssim tres o de les quatre si en tenguéssim quatre, s'hauria de garantir el coneixement, per tant, dels treballadors de l'administració de totes les llengües oficials, com fan els estats plurilingües seriosos del món.

I el tercer pilar, que tal vegada és el que manco s'ha treballat, és el del foment de l'ús social. I aquest és em el que estam perdent, no només amb les dades que apunta el Sr. Castells en la seva exposició de motius, que són molt alarmants, jo també els vaig compartir fa poc el resultat de l'informe (...) 2024, que diu que el 12,1% dels joves parlen el català com a llengua habitual, el 12,1%, i que manco del 50% l'empren sovint. Això significa que estam en un procés creixent d'irlandització, en què hi ha molta de gent que coneixerà el català perquè l'ha après en el sistema educatiu, a més tenim un nivell de coneixement del català bastant elevat, per damunt del 90%, però que no l'empren. I aquest és un problema si volem

que el català continuï sent una llengua viva i la llengua viva de les Illes Balears.

Per tant, jo crec que tots els punts que proposa MÉS per Menorca són molt encertats i també l'exigència a l'Estat, a la seva implicació.

I posar una altra vegada damunt la taula la qüestió de la via quebequesa, fins que el Canadà no va assumir que la recuperació del francès al Quebec era una qüestió de tots els canadencs no es va poder recuperar de bon de veres el seu ús social. I això és el que hem d'exigir a Espanya, que la tasca de recuperació del català a les Illes Balears és una qüestió que hauria d'assumir com a pròpia tot el Govern espanyol, en lloc de seguir fent el que fan ara que és posar traves a la seva recuperació.

Moltíssimes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Apesteguia. Pel Grup Parlamentari Popular, té la paraula la Sra. Curto, per un temps de cinc minuts. Moltes gràcies.

LA SRA. CURTO I ALEMANY:

Gràcies, president. Així com diu l'informe de compliment de la Carta Europea de les Llengües Regionals o Minoritàries només en els darrers vint anys la població de les Illes Balears ha crescut prop d'un 40%. Aquest increment es deu, essencialment, a la immigració procedent de la resta de l'Estat a partir de la dècada dels seixanta i principalment de l'estranger en els darrers anys.

Durant el temps de pandèmia, on la ciutadania estava tancada a les seves cases, cal destacar l'auge que va representar internet, que va esdevenir la principal via de contacte amb el món, fet que, de manera col·lateral, va afectar negativament les llengües no hegemòniques com el català, ja que la seva oferta i presència és molt inferior tant a les xarxes socials com als mitjans de comunicació.

També és important esmentar l'informe *Actituds i usos lingüístics dels joves de les Illes Balears*, dut a terme pel grup de recerca sociolingüística de les Illes Balears de la Universitat. En aquest estudi sociolingüístic s'indiquen algunes tendències molt preocupants per a un segment de la població clau en la continuïtat de la llengua catalana, en concret, s'apunta que els joves catalanoparlants de les Illes Balears són els que més muden de llengua i és una tendència que va en augment.

Si llegim l'informe d'avaluació del comitè, de les cent pàgines, la frase que més es repeteix és: "No ens consta que el Govern de l'Estat compleixi la funció", així com també assenyala que, com ha dit el Sr. Apesteguia, moltes de les accions que es remarquen vénen dels governs autonòmics i en cap cas de l'Estat.

De fet, remarca que, en caràcter general, el Govern espanyol no du a terme polítiques proactives de promoció de les anomenades llengües regionals o minoritàries i que, fins i

tot, quan adopta decisions que repercuteixen en aquestes llengües tampoc no pren en consideració les necessitats i els desig expressats pels grups que parlen aquestes altres llengües.

Parlant del punt de la PNL en qüestió, al primer punt no podem votar a favor. La Llei Orgànica del sistema universitari en el seu article 3.3 diu que l'autonomia universitària garanteix la llibertat de càtedra del professorat que es manifesta en la llibertat en la docència, la investigació i l'estudi.

Consideram que s'ha de respectar l'autonomia universitària de la UIB en un tema que, a més, involucra la llibertat de càtedra i deixar que la mateixa universitat pugui seguir desenvolupant la seva pròpia normativa d'usos lingüístics, com així va fer en l'acord executiu 14748, de dia 18 gener de 2013, sobre els usos lingüístics als estudis de grau.

A la resta de punts li donaran suport. Així, com diu l'informe d'avaluació moltes de les accions que es duen a terme es fan des dels governs autonòmics. En són un exemple els cursos que s'ofereixen de català per a professionals sanitaris o la campanya en la justícia també en català.

Del punt 3 vull dir que aquesta obligatorietat ha d'estar especificada en els plecs de condicions de les licitacions i que és important que també es tengui en compte la legislació vigent.

Per tant, som conscients que s'haurà d'estudiar com establir en els plecs l'obligatorietat, tenint en compte els drets d'igualtat i pública concurrència que regeixen la contractació pública.

Del punt 4 vull remarcar que el Govern de les Illes Balears ja ho ha sol·licitat formalment a la sessió del Consejo de Lenguas del Estado al mes de setembre.

Al punt 5 no tan sols li donarem suport, sinó que volem remarcar que fa tres vegades que se sol·licita a Madrid. De fet, a l'informe el comitè d'experts ja considera que la postura de les autoritats espanyoles, governades pel Partit Socialista des de ja fa uns anys, continua essent contrària a les obligacions especificades en l'article 9 i insisteix en la necessitat de dur a terme de forma immediata accions legislatives a fi de fer possible l'ús de llengües regionals o minoritàries en els procediments judicials, a petició d'una de les parts, d'acord amb el que va ratificar el Govern d'Espanya.

I estam d'acord en la necessitat que tots els govern, tant locals com autonòmics o estatal, facin una feina conjunta per tal de revertir la tendència actual i el creixement sobre un ús minvant de la nostra llengua pròpia i, el que és més important, que sigui una feina de tots.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Curto. El grup proposant voldrà deu minuts... o seguim?

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Podem continuar, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

D'acord. Pertoca la intervenció al grup proposant per fixar la posició i assenyalar si accepta les esmenes, per un temps de cinc minuts. Moltes gràcies, Sr. Castells.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Moltes gràcies a vostès, Sr. President. Gràcies a tots els portaveus perquè realment estiguem d'acord o... més o manco d'acord, crec que totes les intervencions han estat molt treballades i molt ben justificades.

Començaré amb la Sra. Curto, vostè té raó quan diu (...) moltes vegades que no ens consta que el Govern de l'Estat hagi fet tal o hagi fet qual, totalment d'acord. Vostè ha fet referència que fa uns anys ja que el Govern de l'Estat està presidit pel PSOE, és clar, em permetrà que digui que, malauradament, dubto que quan governi el PP l'actitud sigui diferent, tant de bo, eh?, tant de bo.

També dir-li que moltes vegades en aquests informes es parla del Govern de l'Estat perquè, des del punt de vista d'aquests organismes internacionals, el responsable és l'Estat, després internament ja s'aclarirà l'Estat amb la seva distribució de competències.

Quant a coses concretes que vostè ha dit, la nostra proposta, que ja veig que és la més polèmica, respecte a la UIB, no afecta per res la llibertat de càtedra perquè fixi's que nosaltres deim "assegurar la docència en català en totes les assignatures", fins i tot, avançant la rèplica que farà el Sr. Pitaluga, vostè pot tenir el 20% de professorat catalanoparlant i garantir la docència en català en el cent per cent de les assignatures, perquè no estem dient que tots i cadascun dels grups ho facin en català. Estem dient que almanco de cada assignatura un grup es faci en català. Per això no hi ha cap imposició, que també és la rèplica que li ha fet la Sra. Verdú, eh? No... no... no, és a dir, com a mínim hem de garantir el dret d'elecció que qui ho vulgui fer en català tingui un grup que sigui en català. Això és el que demanam en aquest punt 1.

Per, tant, no hi ha cap imposició. No estem prohibint que es facin en castellà o que es facin en altres llengües.

I aquest tema de la llibertat de càtedra no fa referència a la llengua en què es fa, sinó que els continguts es puguin fer d'acord amb la consciència i el bon saber i entendre del professor. Hi ha moltes universitats que ja han posat en marxa des de fa temps, no sé si la UIB ho ha fet, la perfilació lingüística de les places, és a dir, necessitam un professor de dret administratiu en català, per què?, perquè no n'hi ha cap, llavors, un que ho faci en català. Llavors, aquí no hi ha cap imposició a ningú. Simplement, si algú no vol fer classe de dret administratiu en català, doncs que es presenti a una altra plaça, simplement.

Però, és clar, ens hem de posar des del punt de vista de l'administrat, que és a qui hem de garantir el dret que pugui tenir una classe en català.

Pel que fa al tema dels plecs de contractacions, diu: com casa això amb la igualtat i pública concurrència?, doncs això és el mateix, Sra. Verdú. Si nosaltres volem que els nostres guàrdies de seguretat de l'ib-salut puguin atendre en català simplement posarem com a condició que tingui personal, aquest contractista, que pugui garantir la legislació vigent, que és atendre públicament en català.

Si aquesta empresa de seguretat, els seus guàrdies de seguretat després treballen per empreses privades, allà ells, ells sabran quina normativa els aplica, però quan treballen per a l'administració, lògicament, l'administració ha de demanar que el personal que atén el públic ho faci complint amb la normativa, en aquest cas de l'ib-salut, no?, que garanteix el dret dels administrats a ser atesos en català.

Sra. Verdú, vostè ha dit, "supòs que no els sorprendrà", no, no m'ha sorprès en absolut, però sí que li he de dir que tot el seu argument és absolutament incongruent amb el que proposam aquí, perquè aquí, com he posat l'exemple de la UIB, no hi ha cap imposició. Només volem garantir els drets dels catalanoparlants, però sense perjudici que es garanteixin els drets als castellanoparlants.

Vostè no trobarà cap punt aquí en què s'imposi a ningú que hagi de rebre la docència en català o que hagi de ser atès en català, no. És a dir, nosaltres el que demanam és que els ciutadans catalanoparlants tinguin assegurats els seus drets.

Per què fem èmfasi en això? Perquè és la llengua que està en regressió, però no..., en lloc no veurà que això vagi en perjudici del dret dels castellanoparlants a ser atesos també en la llengua de la seva elecció.

Sr. Apesteguia, moltes gràcies pels arguments que ha donat que me estalvia dir-ne molts en aquesta rèplica.

I per acabar, Sr. Pitaluga, moltes gràcies també per la seva intervenció, pel seu interès i dir-li que respecte... acabarem amb l'esmena de la UIB, que és la més complicada. La segona esmena al punt 5 li accepto tal qual està. Però l'esmena al punt 1 no la puc acceptar per un motiu, Sr. Pitaluga, en aquests moments, en els àmbits docents hi ha una violència ambiental contra el català, traiem-nos la bena dels ulls.

És a dir, els alumnes catalanoparlants estan tenint molts de problemes per fer prevaler el seu dret a rebre la docència en català. I això... hem tengut fa molt poques setmanes un exemple en un institut de secundària i això està passant. Els alumnes catalanoparlants tenen por de demanar que es respecti el seu dret a rebre la docència en català.

Llavors, està molt bé que la UIB hagi fet un pla d'usos lingüístics, ho aplaudim i, a més a més, estic d'acord amb vostè que aquestes normatives han de ser realistes. Però fixi's que el que demanam és que es garanteixi que, com a mínim, una assignatura, o sigui, un grup de cada assignatura s'imparteixi en català. I això no és incompatible amb uns percentatges per davall del 50% de professorat catalanoparlant.

Per això li deia abans, i li demano ara disculpes per haver-lo interromput, que el problema no és el professorat internacional,

deia, el problema no és el professorat internacional. El problema és no garantir com a mínim un professor que imparteixi l'assignatura en català en cada grup.

Jo per això li propòs una transacció, no sé si me l'acceptarà, que és a partir del nostre redactat, com que entenc que en alguns casos puntuals pot ser difícil de garantir això, dir, entre..., després d'"assegurar" posar "com a principi general", és a dir, el punt quedaria: "El Parlament de les Illes Balears insta la Universitat de les Illes Balears a assegurar, com a principi general, la docència en català en totes les assignatures de totes les titulacions oficials que imparteix", perquè si no la seva esmena, que ja veig que està molt ben intencionada, crec que és davallar aquesta exigència que crec que...

EL SR. PRESIDENT:

Sr. Castells,...

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

... hem de tenir en aquests moments d'emergència en la llengua catalana.

Sr. President, ja he acabat. Li don molt les gràcies perquè m'hagi deixat aquests segons, igual que ha fet a la meva anterior intervenció.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Castells. Bé, una vegada acabat...

(Remor de veus)

Procedim a la votació per separat...

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Com vulguin, per mi no hi ha cap problema.

LA SRA. CURTO I ALEMANY:

Per la meva part, basta el punt 1.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Sí, jo crec que si separem el punt 1 de la resta ja ho tindriem.

EL SR. PRESIDENT:

D'acord, idò així ho farem. Acabat el debat, cap grup no s'oposa a la transacció que ha proposat ara el Sr. Castells al Partit Socialista? D'acord.

Per açò, acabat el debat passam a votar la Proposició no de llei RGE núm. 13830/24. Com hem dit, votarem, per una banda el punt 1 i després votarem la resta de punts.

Al punt 1 queda acceptada la transacció amb la qual s'afegeix "assegurar com a un principi general" al text que s'havia proposat al principi.

Per açò passam a votar el punt 1...

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Perdoni, Sr. President, perdoni, no, ho dic..., "assegurar -coma- com a principi general -coma-...", donant per entès que si en alguns casos no s' compleix no passa res, però...

EL SR. PRESIDENT:

D'acord, queda reflectit el seu punt. I passam a la votació.

El punt 1 queda rebutjat amb 7 vots en contra i 6 a favor.

La resta de punts, que són els 2, 3, 4, 5 amb l'esmena, 6, 7, 8 i 9, passam ara a votar-los.

La resta de punts queden aprovats per 12 vots a favor i 1 en contra.

I no havent-hi més assumptes a tractar, s'aixeca la sessió.

DIARI DE SESSIONS

DEL

PARLAMENT

DE LES

ILLES BALEARS
